

Úvod: VYDAŤ SA NA CESTU

I.spoločné stretnutie birmovancov, 14.2.2014

HOMÍLIA

Rozprávky – sprevádzali naše detstvo. Mali ste to šťastie? Rozprávky sú ohromne dôležité pre naše duševné zdravie, pre zdravý rozum, pre zdravý vývin a dozrievanie... Rozprávky totiž vyjadrujú čosi veľmi univerzálne – ľudské najhlbšie túžby po tisícročia, v rozličných kultúrach a predsa spoločné... Rozprávky nevznikli pre komerciu, vznikali ako zrkadlo ľudskej duše...

Jednou takou dnes preslávenou rozprávkou je príbeh Hobita. Kto z Vás už videl alebo čítal Hobita od Johna R. Tolkiena? Ako sa celý ten príbeh začína? **“In a hole in the ground there lived a hobbit.”** (V diere v zemi žil hobit.) Hobit je stvorenie, ktoré si Tolkien vymyslel. Nesmieme si však predstavovať hobita ako krtka v zemi, ako poľného hraboša, ktorý žije vo svojej nore. Tolkien vysvetľuje: **“It was a hobbit-hole, and that means comfort.”** “Bola to hobitia diera a to znamená pohodlie.” Hobit sa volal Bilbo Baggins – meno odvodené od “vrecka” (dnes by sme povedali “igelitka”, do ktorej sme ako deti zbierali sladkosti, keď sme chodili šibať), a pochádzal z rodu Tookov, Bral – čo naznačuje, že hobit si užíva život, “berie”, čo život ponúka. Tolkien predstavil *shire*, kraj, ako malebný vidiek, čo pripomína jeho detstvo na anglickom vidieku. Dôležitá okolnosť tejto rozprávky: hobiti nemali radi dobrodružstvo. Zápleтка: príbeh hovorí o tom, ako Gandalf a trinásť trpaslíkov chcú primäť hobita, aby sa vydal na cestu za dobrodružstvom. Ale Hobit už sa nevráti taký istý, prekoná seba samého, stane sa partnerom bytostí oveľa dokonalejších ako je on sám, čarodejníkov, elfov, kráľov... Na cestu za dobrodružstvom sa mu však vôbec nechce.

Je to klasický začiatok rozprávky, ako sme ju poznali aj my tu doma napríklad v rozprávke o hlúpom Janovi. Jano **leží na peci, mama ho kŕmi pampúčkami – a zdá sa, že z neho nikdy nič, ale naozaj nič nebude...** Čiže Jano nám dosť pripomína hobita, žije vo svojom bezpečnom svete, berie, čo mu život ponúka... a tam to končí... nemá rád dobrodružstvo, lebo to by znamenalo zriecť sa bezpečia a tepla pece a maminých pampúčov... Zápleтка: zamiluje sa do princeznej: princezná je vznešená, krásna bytosť, nekonečne presahujúca jeho svet... nevie si predstaviť, že by mohol prekonať priepasť medzi ňou a sebou, medzi jej vznešeným svetom a svojím obmedzeným svetom, nevie si predstaviť ani že by bol jej šašom, popolvárom alebo poslíčkom, nie to ešte partnerom, manželom, kráľom...

Čo majú oba príbehy spoločné je výzva na CESTU! Musia urobiť slobodné odvážne rozhodnutie: rozhodnutie vydať sa na CESTU! Ani jeden nemá chuť opustiť svoje bezpečné prostredie: hobit svoju dieru v zemi, pohodlie svojho života, Jano svoju pec, na ktorej mu nič nechýba. CESTA znamená dobrodružstvo, znamená bolestný proces premeny samého seba, proces opúšťania, zmeny myslenia, proces, v ktorom prekračujú samých seba... Oni sú malými ľuďmi, hobit bol polovičník (polovica výšky človeka), hobiti boli najmenší zo všetkých obyvateľov Stredozeme, ale stávajú sa partnermi hrdinov, kráľov, elfov, čarodejníkov... hlúpy Jano sa stáva hrdinom a potenciálnym princom.

Hobit i hlúpy Jano predstavujú obyčajného človeka (tak to nazýval Tolkienov učiteľ, Gilbert K. Chesterton – the Common man, teda obyčajný človek). To sme my všetci na začiatku, v bezpečí svojich návykov, svojich spôsobov života, myslenia, jedenia, nášho imidžu, v ktorom sa cítime bezpečne, na ktorý sme si zvykli. Sme zvyknutí skôr od života brať, všetci sme Bralovia, všetci sme v živote veľa brali. Zápletkou nášho života je výzva na CESTU za dobrodružstvom. Rozhodnutie je na nás. Musí to byť slobodné a odvážne rozhodnutie, inak zostaneme v bezpečí svojej nory, ale nikdy nič nedosiahneme, zostaneme spokojnými veselými priemernými hobitmi a hlúpymi Janmi, či Janami na peci.

Toto všetko platí pre prirodzený život. Dnes je Valentína: o láske môžeme snívať doma na peci ako hlúpy Jano, ale láska si vyžaduje odvážne rozhodnutie vydať sa na cestu zo svojho bezpečného sveta. Dnes veľa mladých ľudí zostáva ako hlúpy Jano sedieť doma na peci, vo svojom bezpečí.

Hovoria si hrdo "singly", ale oni sú ničím iným, ako klubom "hlúpeho Jana". Pápež František dnes poslal do sveta tweet: "Drahí mladí, nebojte sa vstúpiť do manželstva. Spojení vo vernom a plodnom manželstve budete šťastní!" Ako taký Gandalf v bielom pápež vstúpil do hobitína toľkých mladých ľudí a vyzval ich k dôležitej zápletke ich života: vyzval ich k dobrodružstvu lásky!

My dnes začíname prípravu na birmovku: aj vo vzťahu k Bohu možno dokonale aplikovať tieto dva príbehy, aj na vašu birmovku. Keď dnes začíname prípravu na birmovku, pripadá mi so svojimi bratmi kňazmi a našimi milými animátormi, ako Gandalf a trpaslíci, ktorí prichádzajú do hobitína vašich životov, aby vám ponúkli najdôležitejšiu zápletku vášho života: aby sme vás pozvali na dobrodružnú CESTU, aby sme vám ponúkli dobrodružstvo lásky s Bohom.

Nie je náhoda, že slovo CESTA snád' najlepšie vyjadruje naše náboženstvo. Na počiatku dejín spásy, dejín viery, Boh vstupuje do hobitína istého obyčajného muža, ktorý sa volal Abram. Jeho hobitín, je kraj, sa volal chaldejský Ur v Mezopotámii. A Boh prichádza do jeho života so zápletkou, ktorá mala radikálne zmeniť jeho život: „Pod' do krajiny, ktorú ti ukážem.“ A Abrahám sa vydal na cestu, opustil svoju vlasť, svoje bezpečie. Bolo to dobrodružstvo, ktorým sa začali dejiny spásy a stal sa otcom všetkých veriacich. Tak sa motív CESTY stáva základným prvkom náboženskej viery. Je zaujímavé, že prví kresťania sa v Skutkoch apoštolských, kde sa opisujú začiatky Cirkvi, nazývajú aj „nasledovníci CESTY“, teda sú to tí, ktorí sa vydali na cestu! Kresťan je veľký cestovateľ, dobrodruh. Spomeňme si na sv. Cyrila a Metoda – z Konštantinopolu sa vydali na cestu na Veľkú Moravu! My, kňazi, sme sa vydali na cestu. Teraz sme poslaní sem ku vám do Senca. Ja som sem cestoval pred dva a pol rokmi 1200 km z Ríma, kde som bol poslaný predtým. Sme stále na ceste. Pápež František a jeho prvé slová po zvolení : *camminare* – kráčať – to je úloha kresťana.

Aj my sa dnešným dňom vydávame na cestu, na cestu prípravy na birmovku. Na začiatku Hobita je zábavné, ako Bilbo pozdravuje Gandalfa: Dobré ráno! „Ako to myslíš?“ spýtal sa. „Želáš mi dobré ráno alebo to myslíš tak, že ráno je dobré, či už o to stojím, či nie? Alebo sa ty cítiš dobre v toto ráno – alebo že je to ráno, v ktoré by sme mali byť dobrí?“ „Všetko dokopy,“ odvetil Bilbo. A Gandalf mu ponúkol dobrodružstvo: „,,Hľadáš niekoho, kto by sa dal na isté dobrodružstvo, ktoré chystám, a je strašne ťažké niekoho nájsť.“ „To veru je – tu u nás! Sme tu obyčajní, pokojní ľudkovia a nijakých dobrodružstiev nám netreba. Dobrodružstvá sú protivné, nepohodlné, vyrušujú z pokoja. Ešte aj obed môžete kvôli nim zmeškať.“ Po dlhej trápnej odmlke ho napokon hobit znova pozdraví: Tak teda dobré ráno! A chce ho vypoklonkovať. Spýta sa ho však na meno. Gandalf rozhorčene zvolá: „Tak veru, tak, pane môj – zato ja viem, ako sa voláš ty, pán Bilbo Bublík. A ty poznáš moje meno, hoci si nepamätáš, že k nemu patríš ja. Som Gandalf – a to znamená Gandalf! Keď si pomyslíš, že som sa dožil dňa, keď ma syn Beladony Bralovej chce vydobroránovať, ako keby som chodil od dverí k dverám a predával gombíky!“ Podobné je to, keď Boh pozýva nás. Možno aj vy ste pripravení nás „vydobroránovať“. Nevyrušujte nás v našich norách, na našich peciach. Lenže my sa nedáme tak ľahko „vydobroránovať“. Neponúkame vám gombíky, ani piškvorky. Ponúkame Vám nadôležitejšie dobrodružstvo vášho života: dobrodružstvo s Bohom. Na tejto CESTE kresťanskej viery môžete prekonať samých seba a dorásť, aby ste sa stali partnermi Boha, aby ste sa stali hrdinami, princami Božieho kráľovstva.

KATECHÉZA – PRÍPRAVA NA BIRMOVKU

1. ÚVOD – PROJEKCIA PREZENTÁCIE (INKY)

"Príprava na birmovanie má viesť kresťana k intímnejšiemu zjednoteniu s Kristom, k živšej dôvernosti s Duchom Svätým, s jeho činnosťou a s jeho darmi a vnuknutiami, aby mohol lepšie vziať na seba apoštolské povinnosti kresťanského života. Preto sa má birmovná katechéza usilovať o prebudenie vedomia príslušnosti ku Kristovej Cirkvi, a to tak k všeobecnej Cirkvi, ako aj k farskému spoločenstvu, ktoré má osobitnú zodpovednosť za prípravu birmovancov." (Katechizmus katolíckej Cirkvi, 1309)

Birmovanci sú podobne ako katechumeni (dospelí pripravujúci sa na prijatie krstu) "stavom" v Cirkvi. Birmovanci sú tí kresťania vo farnosti, ktorí sú ceste duchovného a ľudského dozrievania, aby

mohli prijať poslednú sviatosť uvedenia do kresťanského života (tzv. "iniciácie"). Farské spoločenstvo vedené miestnymi pastiermi je osobitne zodpovedné za prípravu birmovancov.

Kurz "Život s Bohom", určený pre birmovancov v príprave na prijatie sviatosti birmovania, je konkrétna ponuka pomoci zo strany našej farnosti. Je to ponuka duchovného sprevádzania, katechézy, spoločenstva... Je to obdobie prehlbovania osobného vzťahu s Bohom v Kristovi a učenívosti voči pôsobeniu Ducha Svätého, obdobie intenzívnej katechézy (vyučovania vo viere), utužovania príslušnosti k Cirkvi (farnosti, diecéze) prežívaním spoločenstva, prenikania do liturgie Cirkvi (sv. omša, sviatosti). Každý napreduje vlastným tempom a rýchlosťou, ktorá mu vyhovuje, niekto rok, iný dva, tri, päť... Každý podľa svojich možností a dispozícií. Najbližšie bude vysluhovaná sviatosť birmovania v našej farnosti najskôr o rok (príp. o rok a pol). K sviatosti birmovania budú pripustení tí, ktorí budú na ňu už pripravení.

2. VÝZNAM INICIAČNÝCH SVIATOSTÍ – KATECHUMENÁT – ZASVÄTENIE DO BOŽÍCH VECÍ...

Iniciačné sviatosti sú akoby výbava, ako keď idem vystupovať na Mont Blanc... Potrebujem výstroj... Ale ani najlepšia výstroj mi nepomôže, ak sa nevydám na cestu... (Ako keď si niekto kúpi lyžiarsku výstroj za tisíce eur a potom sa celý deň opaluje na svahu...) Sviatosti sú výstroj, ktorá nám umožňuje kontakt s Bohom, život v osobnom vzťahu s Ježišom Kristom. Ľudia sú dnes ochotní zaplatiť obrovské peniaze za rozličné kurzy (jazykové, ezoterické – mágia, ovládanie energie..., profesionálne kurzy – počítačové, ekonomické a pod.) – zaplatia si tie kurzy, lebo sú presvedčení, že kurzy ich zasvätia do tajov cudzej reči, ktorá im je cudzia, do tajov profesionálnych zručností (napr. počítačov) a pod. A sviatostné vovedenie, napr. birmovka, alebo aj krst, sú takýmto kurzom zasvätenia do tajomstiev Božieho života. Rozdiel je hlavne v tom, že sa za to neplatí, a okrem toho na záver kurzu dostanete úplne zadarmo najkvalitnejšiu výbavu – sviatosť birmovania. Nie je však pravdou, že to nič nestojí... Obyčajne si lacné veci nekupujeme, chceme značkové. Lebo lacné veci obyčajne nie sú kvalitné. Za tento kurz sa síce neplatí peniazmi, ale sa platí námahou. Námaha je už aj to chodiť pravidelne na stretnutia. Postupne však uvidíme, že tento kurz je spojený aj s duchovným tréningom... Ako napríklad pri kurze sebaobrany... Tento duchovný tréning spočíva vo zvykaní si na nároky Božieho života. Ježiš napríklad povedal: „Blahoslavení čistého srdca, lebo onividia Boha.“ Ak sa nesnažím očisťovať svoje srdce v modlitbe, vo sviatosti pokánia, tak tento kurz nezvládnem... Je to ako v tom kurze sebaobrany: teoreticky môžem všetko vedieť, ale keď príde útočník a ja nemám ani trochu fyzickej kondície, ani najlepšie finty nezvládnem, ak som slabučký papučkový típek, ktorý celý deň pozerá na televíziu a je čipsy...

3. ČO OBNÁŠA KURZ

Kurz je pozvanie na CESTU (*cursus*). "Kráčať" spolu za dobrodružstvom s Bohom!

Kurz budem prebiehať v rámci štyroch stretnutí za mesiac: dve spoločné stretnutia (s kňazom, súčasťou stretnutia je sv. omša a následná katechéza) a dve stretnutia v malých skupinách (vedených animátormi menovanými farárom).

Súčasťou prípravy však sú však aj mnohoraké spôsoby prehĺbenia duchovného životabirmovancov (základným prvkom je pravidelná účasť na nedeľnej svätej omši, pristupovanie k sviatostiam zmierenia a svätého prijímania), ale aj rozličné duchovné, spoločenské a kultúrne aktivity a ponuky (modlitbové aktivity, práca so Svätým Písmom), začlenenie birmovancov do života farnosti prostredníctvom konkrétnej služby (v liturgii - čítanie, spev, miništrovanie, v práci s deťmi, konkrétnymi formami pomoci, služby).

Pravidelná účasť na katechéze spojenej so sv. omšou: konkrétny spôsob možno budeme ešte upravovať, zatiaľ je takáto predstava: dve spoločné stretnutia za mesiac v druhý a štvrtý piatok, ktoré sa začnú mládežníckou sv. omšou (18:30h), dve stretnutia budú v skupinkách s animátormi (cca. 10 v jednej skupinke – pod vedením animátora v čase podľa dohody). Prezencia... – ak by niekto chcel podvádzat', tak to nemá žiadny zmysel – to je jasný prejav nezaujmu a pohrdania... – príde sa na to... nedá sa zároveň zostať doma na peci i vydať sa na dobrodružstvo s Bohom...

Pravidelná účasť na nedeľnej sv. omši – prejav aktívneho kresťanského života – povinnosť berieme ako čosi negatívne. Tu povinnosť znamená upozornenie na to, čo je nevyhnutne potrebné, aby sme čosi konkrétne dosiahli... Nikoho nenútime. Bude nás ale mrziť, ak mu nebudeme môcť dať veľké duchovné bohatstvo, lebo on nebude mať záujem... Zapisovať do birmovníka – budeme to priebežne cez animátorov kontrolovať – kto stratí dvakrát zošitok, budeme to považovať za podvádzanie a nezáujem... Ak si na univerzite neprinesiete index – ani vás nepripustia k skúške...

Sviatostný život – sv. spoveď, sv. prijímanie – postupne si bude treba privykať... To je citlivé, nikoho k tomu nemožno nútiť, ani prikazovať, lebo by bolo nebezpečenstvo neplatnosti... Musíte k tomu dozrievať – ale ak niekto nežije sviatostne, bolo by veľkým hazardom dávať mu sviatosť birmovania (my máme zodpovednosť pred Bohom i pred biskupom – si si istý, že sú na to súci?). Postupne si budeme všimáť aj tento aspekt – či chodíte k sviatostiam a máte o ne záujem... Bez toho nemôžeme riskovať svätokrádež... ale o tom budeme ešte hovoriť...

Morálny profil – sviatosti nie sú za odmenu, za dobré správanie, to by bolo pomýlené – Pán Ježiš prišiel uzdraviť chorých, nie zdravých... Ale bolo by taktiež pomýlené myslieť si, že možno prijať sviatosti bez pokánia... Niektoré veci, ktoré nebudeme môcť tolerovať – vážne morálne problémy (verejné pohoršenie), pohrdavý a posmešný postoj k sviatostiam, neúnosne zlé správanie počas katechéz a neúcta ku kňazom či katechétom... Tieto a podobné morálne nedostatky by nás prinútili rozlúčiť sa... Ak sa prihlásite na kurz cudzieho jazyka a budete si robiť dobrý deň z učiteľky, tak sa vám poďakujú a prijmú takého, čo bude mať základnú kultúru... Som presvedčený, že vy s tým nebudete mať problém – myslím, že ste už v menšine aj tak – väčšina vašich spolužiakov už o birmovku ani nemá záujem, takže ste tak trochu oslobodený od toho „dedinského“ hurá systému: ide sa na birmovku... My vás považujeme za našich a dúfam, že aj vy budete považovať nás za vašich... Teda, že sme na jednej lodi a snažíme sa navzájom si pomôcť...

4. SKUPINKY – NÁVRHY NA SPOLOČNÉ VZŤAHY PRIATELSTVA

Napíšte návrhy vašich priateľov, s ktorými by ste radi boli prednostne v skupinke. Priateľstvá uľahčujú spoločnú cestu (viď Pán prsteňov – Frodo a Sam)© . Do budúceho týždňa urobíme rozdelenie do skupín a predstavíme vám vašich animátorov. Predstavenie animátorov – dobrovoľníkov.

5. KREDITNÝ SYSTÉM – POMÔCKA SEBAKONTROLY

Pripravenosť birmovancov, ich ľudské a duchovné dozrievanie, sa len ťažko dá objektívne "odmerať". Vzhľadom na zodpovednosť, ktorú ako farské spoločenstvo nesieme za prípravu birmovancov, sme vytvorili "systém bodovania", ktorý nám ponúkne akú takú predstavu o osobných predpokladoch jednotlivých birmovancov a o ich duchovnom napredovaní. Vysvetlí otec Andrej.

6. [WWW.FARASENEC.SK](http://www.farasenec.sk)

Na našej webovej stránke nájdete aj miesto pre birmovancov, kde budú všetky aktuálne informácie, texty, homílie, katechézy a iné materiály.

<http://www.farasenec.sk/pastoracia/spolocenstva-a-zdruzenia/birmovanci/>

7. BIRMOVNÍKY – "INDEX BIRMOVANCA"

Dostanete ako dar – ak stratíte, budete si ho musieť kúpiť. Ak ho stratíte dva krát, budeme to považovať za nezáujem príp. snahu podvádzat'. Budete si ho nosiť na nedeľné sv. omše i na spoločné a skupinkové stretnutia.